

Ну і Aarhus Новоприбулий в місті Орхус

ІНФОРМАЦІЙНА БРОШУРА / INFORMATIONSFOLDER

У ЦЬЙ БРОШУРІ ВИ ЗНАЙДЕТЕ ІНФОРМАЦІЮ ТА ДОПОМОГУ ДЛЯ ВАШОГО
НОВОГО ПОВСЯКДЕННЯ ЯК ГРОМАДЯНИНА МУНІЦИПАЛІТЕТУ ОРХУС

**AARHUS
KOMMUNE**

Рекомендації для читання

Ласкаво просимо!

У цій брошурі ви знайдете вказівки та інформацію про ряд тем, які зможуть допомогти вам у новому повсякденному житті в муніципалітеті Орхус та в Данії загалом.

Брошуру можна використовувати як довідковий матеріал, щоб ви могли допомогти собі та іншим знайти вихід з ситуацій, коли може бути складно зрозуміти правила і систему та варіанти допомоги в муніципалітеті Орхус і в Данії.

Теми вибрано на основі запитань, які ми отримали від понад 1300 українських біженців, які прибули до муніципалітету Орхус у першій половині 2022 року. Вміст брошури підібрано в діалозі з українськими біженцями.

На останніх сторінках брошури ви знайдете низку корисних посилань. Ви також знайдете контрольний список, який зможе допомогти вам стежити за тим, чи отримали ви необхідну інформацію та чи брали участь у заходах, які вам потрібні.

Насолоджуйтесь

У Facebook ви можете знайти українську спільноту волонтерів «Ластівка Орхус», де можна отримати поради та рекомендації українською мовою.

Знайти сторінку можна за пошуком групи українською мовою у Facebook.

Зміст

Рекомендації для читання	1
Спілкування з офіційними органами	3
Житло	4
Робота та данська освіта	5
Цифрові засоби допомоги	7
Фінанси та соціальні послуги	9
Діти та молодь	12
Здоров'я та люди похилого віку	14
Громадський та особистий транспорт	16
Перебування та від'їзд	18
Допомога та поради	19
Корисні посилання	20
Контрольний список	21

Спілкування з офіційними органами

Коли ви прибудете до муніципалітету Орхус, співробітник інтеграційного відділу муніципалітету проінформує вас про практичні аспекти прийому та допоможе вам дістатися до квартири. Ви також отримаєте деякі папери, які вам потрібно буде зберігати протягом певного проміжку часу.

У рамках цих документів вам буде призначено особисту зустріч для реєстрації вашого переїзду до Данії, створення електронної скриньки (E-boks) та немайді/мітайді (NemID/MitID) у Відділі з обслуговування громадян (Borgerservice). Важливо, щоб ви принесли необхідні документи перед тим, як прийти на прийом. Ви знайдете інформацію про це в паперах, які вам будуть надані.

Докладніше про NemID/MitID читайте в розділі «Цифрові засоби допомоги».

Відділ з обслуговування громадян (Borgerservice) муніципалітету Орхус, можна знайти в DOKK1 за адресою Hack Kampmanns Plads 2, 8000 Aarhus C

Якщо у вас є інші запитання щодо відділу з обслуговування громадян (Borgerservice), ви повинні записатися на прийом на онлайн-порталі www.aarhus.dk/borger/borgerservice/bestil-tid-i-borgerservice або зв'язатися з ними за телефоном 89 40 22 22

Понеділок-середа з 10:00 до 16:00

Четвер з 10:00 до 18:00

П'ятниця з 10:00 до 16:00

У Данії значна частина державних послуг базується на цифровому самообслуговуванні, тому ви просто зможете зареєструвати зміни, подати заявку на послуги або знайти інформацію на різних веб-сайтах і порталах. Тому радимо, по можливості, самостійно шукати необхідну вам інформацію. Якщо є можливість, зверніться до своїх українських знайомих про допомогу, чи можливо вони знають когось, хто може вам допомогти.

Кілька волонтерських організацій в Орхусі можуть допомогти вам зорієнтуватися в системі та знайти належні консультації. Детальніше читайте в розділі «Допомога та поради».

Важливі веб-сторінки

На www.borger.dk ви можете знайти інформацію та отримати доступ до більшості життєвих ситуацій та державних послуг у Данії.

На сайті www.international.aarhus.dk ви можете знайти інформаційну сторінку, присвячену українським біженцям, які прибули до муніципалітету Орхус.

Житло

Коли ви прибуваєте до муніципалітету Орхус, вам надають житло, у якому ви зможете жити під час вашого перебування в Данії. Через ситуацію, що склалася, часто це може бути житло в будинках престарілих, гуртожитках тощо.

Якщо ви відмовляєтесь від запропонованого житла, муніципалітет Орхусу, за законом, більше не зобов'язаний пропонувати вам тимчасове житло. Вам доведеться самостійно знайти інше рішення в межах муніципалітету Орхус. Ви не зможете подати заявку на проживання пізніше.

Скільки коштує проживання в запропонованому житлі?

Вартість проживання розрахована станом на 1 січня 2022 року:

- Один дорослий - 2402 данських крон (з дітьми та без них)
- Пара без дітей - 4402 данських крон (2201 данських крон з особи)
- Пара з 1-3 дітьми - 4802 данських крон (2401 данських крон з особи)
- Пара з 4 або більше дітьми - 5204 данських крон (2602 данських крон з особи)
- Діти віком до 30 років проживають вдома безкоштовно. Проте з особи стягуватиметься оплата як з одного дорослого (2402 данських крон), якщо особа заробляє більше, ніж плата за проживання

Якщо муніципалітет Орхусу призначив вам житло і ви одночасно отримуєте соціальну допомогу, плата за проживання буде автоматично вирахувана з вашої допомоги перед виплатою на ваш банківський рахунок. Якщо ви працюєте, ви повинні самостійно сплатити вартість проживання за допомогою платіжного формуляра, який ви отримуєте на свою електронну скриньку (E-boks). Ви повинні дотримуватися правил розпорядку в будинку, таких як шум, сортування сміття тощо. До будинку буде прикріплений доглядач, а також співробітник інтеграції, який відвідує будинок один раз на тиждень.

Ви не можете отримати інше житло, ніж те, яке виділив муніципалітет Орхусу. Ви можете самостійно знайти приватне житло для оренди. Усі громадяни Данії можуть записатися в лист очікування на державне житло на сайті www.aarhusbolig.dk. Державне житло часто дешевше, ніж приватне орендне житло, але ви повинні бути зареєстровані в листі очікування.

Якщо ваша орендна плата за приватну чи державну квартиру перевищує певну частину вашого доходу, ви можете мати право на житлову субсидію. Дивіться більше на:

www.borger.dk/bolig-og-flytning

Робота та данська освіта

У Данії ви повинні забезпечувати себе та свою родину. Це означає, що соціальні виплати є тимчасовою гарантією, якщо ви не можете забезпечувати себе протягом певного часу. Тому, якщо ви бажаєте отримувати соціальну допомогу, ви повинні бути доступні для ринку праці, доки не зможете знову забезпечувати себе, працюючи чи навчаючись. Пошук роботи - це ваша особиста відповідальність.

Щоб бути доступним для ринку праці, ви повинні:

- займатися активним пошуком роботи, подаючись на вакансії на повний та неповний робочий день
- прийняти справедливую пропозицію про роботу від компанії, якщо вам її пропонують
- мати резюме (CV) на сайті пошуку роботи (Jobnet)
- брати активну участь у пропозиціях від Центру зайнятості (Jobcentret), якщо ви не можете знайти роботу самостійно

У Данії повний робочий день становить 37 годин на тиждень, але працювати як більше, так і менше є нормою. Якщо ви регулярно працюєте більше 8 годин на тиждень, ви маєте право на трудовий договір, у якому зазначаються ваші права та узгоджена заробітна плата. Ваша зарплата узгоджується між вами та компанією та розраховується до оподаткування. У Данії вступ до профспілки є можливістю, але не обов'язковою умовою.

Детальніше про податки та фінанси дивіться у розділі «Фінанси та соціальні виплати» цієї брошури.

У муніципалітеті Орхус у центрі зайнятості є відділ під назвою «Українська робоча сила» (Ukraine Job Task Force). Коли ви прибудете до муніципалітету, ви можете прийти за адресою Værkmestergade 5 та звернутися в ждобрінфо (Jobinfo) і отримати інформацію про поточні вільні робочі місця в Орхусі та його околицях. Більшість днів там будуть україномовні чи російськомовні працівники, які допоможуть швидко знайти роботу.

Їхні години роботи: понеділок-середа та п'ятниця з 08:30 до 15:00 та четвер з 08:30 до 17:00, або ви можете зателефонувати за номером: 20 90 64 99 / 20 90 64 98.

Якщо у вас є діти віком від 15 до 18 років, які бажають отримати роботу або працювати неповний робочий день після школи, вам слід звернутися в організацію «Консультації з освіти для молоді» (Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU)):

- Центр для молоді (Ungcentret) знаходиться за адресою: Kalkværksvej 40, 8000 Aarhus C.
Графік роботи: понеділок, вівторок, середа та п'ятниця з 09:00 до 14:00 та четвер з 09:00 до 16:00
Телефон: 41 85 87 48

Що я повинен пам'ятати, коли прийду на роботу?

- Ви повинні повідомити свого консультанта з працевлаштування (jobkonsulent), що знайшли роботу, навіть якщо ви працюєте лише декілька годин на тиждень
- Якщо вам недостатньо зарплати щоб забезпечити себе, ви повинні щомісяця подавати свою платіжну відомість працівнику, який займається питаннями виплат. Ви можете зробити це за допомогою цифрової пошти (Digital Post) або відправити копію своєї платіжної відомості в поштову скриньку Відділу з виплат допомоги за адресою: Værkmestergade 15B, 8000 Aarhus C.

Коли ви прибудете до муніципалітету Орхус, вам запропонують програму самозабезпечення та повернення додому (програма S&H), яка має на меті допомогти вам знайти роботу та вивчати данську мову. Програма S&H складається з:

- Допомога в пошуку роботи через зустрічі з консультантом з працевлаштування (Jobkonsulent)
- Допомога бізнес-консультантів у контакті з компаніями (Virksomhedskonsulenter)
- Допомога у створенні резюме (CV) на сайті з пошуку роботи (Jobnet)
- Орієнтовані на компанії пропозиції та курси підвищення кваліфікації
- Данська освіта

Може виникнути час очікування, для участі у програмі S&H, оскільки програма починається після першої співбесіди з вашим консультантом з працевлаштування, де ви отримаєте інформацію про свої права та обов'язки як одержувача допомоги в муніципалітеті Орхус та інше. Після прибуття в муніципалітет, вам надішлють запрошення на зустріч.

Ви будете направлені на вивчення данської мови в КЛАВІС (CLAVIS) за адресою: Ingerslevs Boulevard 3, 8000 Aarhus C. Вивчення данської мови безкоштовне, якщо ви відвідуєте заняття відповідно до пропозиції від муніципалітету Орхус. Ви маєте право на 3,5 роки безкоштовного безперервного навчання данської мови протягом 5 років. Вас направлять на один із трьох рівнів вивчення мови, залежно від попереднього рівня освіти та інших мовних навичок.

Ви можете самостійно зареєструватися для вивчення данської мови в КЛАВІС, перейшовши на їхній веб-сайт і подавши заявку за адресою: www.clavis.org/tilkursister/danskuddannelsen

Цифрові засоби допомоги

У Данії спілкування з державними органами часто відбувається через цифрове самообслуговування.

Електронна скринька (E-boks) та цифрова пошта (Digital Post)

Протягом перших кількох днів після прибуття, ви повинні звернутися до Відділу з обслуговування громадян (Borgerservice) і налаштувати електронну скриньку (E-boks). Це буде ваша цифрова поштова скринька де представники влади, ваш майбутній роботодавець та інші зможуть зв'язатися з вами.

Коли ви налаштуєте свою електронну скриньку (E-boks), ви також зареєструєтеся в цифровій пошті (Digital Post), яка є зв'язком із державними органами. Ви можете отримувати цифрову пошту у своєму додатку E-boks. Якщо

ви хочете відповісти на лист або написати до певного органу, ви повинні скористатися одним із трьох рішень:

1. E-boks через веб-сайт www.eboks.dk
2. Digital Post на www.borger.dk
3. Додаток Digital Post

Будь ласка, зверніть увагу, що може пройти 21 день від вашої першої реєстрації адреси в Данії, до того часу як ви зможете отримати цифрову пошту (Digital Post) у свою електронну скриньку. Під час цього періоду, ви отримуватимете пошту фізичним листом, який буде надісланий на вашу поточну адресу, що вказана в реєстрі (CPR-registret). Важливо, щоб на поштової скриньці було вказане ваше повне ім'я. Якщо є сумніви щодо того, хто проживає за адресою, пошта не буде доставлена.

Немайді/Мітайді (NemID/MitID)

Щоб отримати доступ до багатьох цифрових сервісів, ви повинні використовувати особисту комбінацію імені користувача та паролю. Коли ви налаштуєте свою електронну скриньку в Відділі з обслуговування громадян (Borgerservice), ви також отримаєте NemID/MitID.

NemID — це загальний спосіб для входу на державні веб-сайти та в банки. Це безпечний вихід, який надає вам доступ до різноманітних способів самообслуговування через особисту картку-ключ або додаток на телефоні.

MitID — це майбутня заміна NemID, яку буде виконано протягом 2022 року. Після цього MitID буде функціонувати так само, як NemID сьогодні. MitID працює через додаток на вашому телефоні або через електронний зчитувач кодів.

Ви можете отримати допомогу в Відділі з обслуговування громадян (Borgerservice), якщо у вас виникли проблеми з переходом на MitID. Запишіться на прийом на сайті www.aarhus.dk/borger/borgerservice/bestil-tid-i-borgerservice

Ви також можете отримати поради щодо цифрових засобів допомоги від спілки «Ластівка» в Орхус. Перегляньте сторінку «Допомога та поради» в цій брошурі.

Jobnet.dk

На сайті www.jobnet.dk ви можете знайти більшість доступних вакансій по всій Данії та оновити своє резюме (Jobnet CV). Тут ви також можете знайти домовленості та заходи, які ви узгодили з Центром зайнятості (Jobcentret). Ви

можете отримати доступ до сайту з пошуку роботи (Jobnet) за допомогою вашого NemID/MitID.

Фінанси та соціальні послуги

Ваші фінанси є однією з найважливіших речей, які слід контролювати під час перебування в Данії. Це стосується банківських рахунків, заробітної плати, податків та соціальних виплат.

Коли ви прибудете до муніципалітету Орхус, серед документів, які вам передадуть, будуть документи для відкриття банківського рахунку в банку Нордеа (Nordea Bank), але ви можете вибрати інший банк за вашим побажанням. У Данії ви повинні зареєструвати так званий Немконто (NemKonto). Це відбувається автоматично, коли ви відкриваєте банківський рахунок. Після цього всі державні органи та компанії зможуть виплачувати гроші безпосередньо вам через ваш персональний номер (CPR-nummer).

Ви можете передати свій персональний номер (CPR-nummer) лише тому, кому довіряєте

Щоб відкрити банківський рахунок, необхідно мати дійсне посвідчення особи. Один із нижче вказаних документів є дійсним документом, що посвідчує особу:

- Дійсний паспорт громадянина України, виданий після 2015 року
- Дійсний паспорт громадянина України (пластикова ID-картка)
- Данська карта проживання (фіолетова карта)

Ви також повинні мати можливість документально підтвердити, що у вас є дійсна данська адреса (CPR-adresse). Ви можете це зробити одним із таких способів:

- Данська картка медичного страхування (жовта картка)
- Довідка з місця проживання, де вказано ваше повне ім'я, персональний номер (CPR-nummer) та адреса реєстрації. Довідка була видана вам Державним реєстром громадян (Folkeregistret), коли ви прибули до муніципалітету.

Якщо ви не володієте жодним із вищезазначених документів, будь ласка, зверніться з цього приводу до свого спеціаліста з інтеграції.

Отримати допомогу в заповненні банківських паперів можна у громадській спілці «Ластівка» в Орхусі. Більше інформації на сторінці «Ластівка Орхус» у Facebook.

Коли ви прибудете до Орхусу, ви автоматично будете зареєстровані на отримання допомоги, якщо ви не зможете утримувати себе самостійно. У зв'язку з отриманням виплат, вам потрібно буде підписати документ, в якому ви подаєте заявку на отримання допомоги. Ви можете отримувати допомогу, поки не зможете забезпечувати себе самостійно.

Якщо, згодом, ви втратите роботу і знову захочете подати заявку на отримання допомоги, вам потрібно спочатку звернутися до Центру зайнятості (Jobcentret) та повідомити їм, що ви втратили роботу. Потім, ви повинні звернутися до Відділу виплати допомоги в м. Орхус (Ydelsescenter Aarhus) або зателефонувати їм з 09:00 до 12:00 за номером 89 40 20 00. Обидва департаменти розташовані за адресою: Værkmestergade 15B, 8000 Aarhus C. Ви також можете подати заявку на допомогу в цифровому вигляді за допомогою <https://www.borger.dk/arbejde-dagpenge-ferie>

Ви зобов'язані надавати інформацію про зміни у своїх доходах. Якщо ви не повідомите про збільшення власного доходу, може бути висунута вимога про відшкодування всієї або часткової суми допомоги, виплаченої муніципалітетом.

Яку суму я можу отримати в якості допомоги?

Тарифи розраховані станом на 1 січня 2022 року та до оподаткування:

- Дорослий, віком більше 18 років – 6228 данських крон на особу за місяць
- Годувальник – 8716 данських крон за місяць
- Одинокий годувальник - 12 456 данських крон на особу за місяць
- Молодь, віком до 30 років, які проживають вдома – 2683 данських крон на особу за місяць

Відділ виплати допомоги в муніципалітеті Орхус (Ydelsescenter Aarhus) визначає, яку ставку ви можете отримати, на основі інформації, яку ви надаєте, такої як дохід в Україні чи власність.

У Данії існують правила про взаємні зобов'язання щодо утримання. Це означає, що окрім необхідності забезпечувати себе, ви також маєте обов'язок забезпечувати чоловіка/дружину. Якщо ви влаштуєтесь на роботу, суму

допомоги вашого чоловіка/дружини буде перераховано, якщо ви зароблятимете більше, ніж сума вашої допомоги. Якщо ви заробляєте вдвічі більше ніж ставка допомоги, ваш чоловік/дружина більше не зможе отримувати державну допомогу від муніципалітету.

Податкова служба (Skat)

У Данії ви повинні сплачувати податок на прибуток із заробітної плати та допомоги на утримання. Ваші доходи необхідно реєструвати в податковій службі. Ви повинні регулярно звітувати про свій очікуваний дохід заздалегідь, щоб сплачувати правильний податок протягом року. Щороку, у квітні місяці, заповнюється річна відомість, яку ви можете виправити, якщо були зроблені помилки.

У зв'язку з вашим прибуттям до Орхусу, ви можете зіткнутися з трьома ситуаціями:

1. Якщо ви не знайдете роботу до того, як вам виплатять першу допомогу, Центр виплати допомоги в муніципалітеті Орхус створить податкову картку від вашого імені та повідомить податковим органам, що ваш очікуваний дохід за рік становитиме суму допомоги на утримання.
2. Якщо ви знайшли роботу до того, як вам виплатять першу допомогу, ви повинні створити податкову картку самостійно на сайті www.skat.dk або зателефонувати в податкову службу за номером: 72 22 28 92.
Рекомендується створювати податкову картку в цифровому вигляді, оскільки може знадобитися час на розгляд справи, якщо ви зробите це по телефону. Якщо ви не створите податкову картку, ви повинні платити 55%, а не 37% податку зі своєї зарплати.
3. Якщо ви втратите роботу або починаєте працювати після отримання допомоги, пам'ятайте змінити свій очікуваний дохід, щоб сплачувати правильний податок

Не забувайте повідомити свого роботодавця, що він повинен відраховувати податок з вашої другорядної податкової картки (bi-kort), якщо ви працюєте лише кілька годин на тиждень і отримуєте вищу допомогу, ніж зарплату.

Ви можете отримати допомогу з податковою звітністю в Щоденній допомозі (Hverdagshjælpen) від волонтерів з Данської організації допомоги переселенцям (Dansk Flytningehjælp).

Податкова картка через www.skat.dk

1. Увійдіть на www.skat.dk
2. Виберіть «Авансова звітність» ("Forskudsopgørelsen")
3. Виберіть «Нова робота» ("Nyt job")
4. Напишіть, яку зарплату ви очікуєте отримати за решту року в розділі «Заробітна плата тощо» ("Løninkomst mv.").
5. Виберіть «Дохід і сплачений податок до внесення змін» ("Indkomst og betalt skat indtil ændring")
6. Виберіть свій перший робочий день у розділі «Податкова картка дійсна з (число та місяць)» ("Skattekort gyldigt fra (dag og måned)")
7. Виберіть «Вирахувати» ("Beregn")
8. Виберіть «Підтвердити» ("Godkend")
9. Вийдіть із www.skat.dk

Діти та молодь

Пропозиції денного догляду:

У муніципалітеті Орхус існує гарантія догляду за дітьми віком від 6 місяців та до відповідного року, коли дитина йде в 4-й клас (приблизно 10 років). Це означає, що з 26-тижневого віку ви можете отримати догляд за дитиною в установі чи яслах, а потім у дитячому садку з попередженням за 2 місяці + поточний місяць. Ви можете записатися на місце, коли ви отримали персональний номер (CPR-nummer), але вам можуть запропонувати місце, лише якщо ви вкажете адресу реєстрації (CPR-adresse) у муніципалітеті Орхус.

Ви можете знайти інформацію про цифрову реєстрацію вашої дитини для догляду на сайті www.dinplads.dk.

За додатковою інформацією звертайтеся:

Відділ розподілу місць – Пропозиції закладу (Pladsanvisning - Dagtilbud)

89 40 20 00

Понеділок, вівторок і четвер з 09:00 до 11:00

Школа:

Коли дітям виповнюється 6 років, навчання в Данії є обов'язковим. Це означає, що всі діти повинні отримати освіту, відповідну до шкільного рівня. Це може бути у державній, приватній школі або освіта вдома. Запис дітей до державної школи безкоштовний. Батьки, які є опікунами, отримують лист на електронну скриньку (E-boks) щодо пропозиції школи для дитини.

Ви можете знайти більше інформації про цифрову реєстрацію вашої дитини в школі на сайті www.rartatvaere.aarhus.dk/skoleinskrivning. Якщо у вас немає можливості зареєструвати дитину в електронному вигляді, вам необхідно звернутися до Відділу з обслуговування громадян (Borgerservice), щоб записатися на прийом для заповнення документів вручну.

За додатковою інформацією звертайтеся:

Зарахування до школи

89 40 22 22

Понеділок, вівторок і четвер з 09:00 до 11:00

Коли ваша дитина йде до школи, з'являється можливість догляду за програмою позашкільного навчання (SFO) до та після уроків. Дізнайтеся більше на:

www.aarhus.dk/sfo.

Ваша дитина може безкоштовно ходити до школи, але ви повинні самостійно оплачувати послуги догляду за дитиною та позашкільний догляд. Однак у вас є можливість подати заявку на фінансове звільнення від оплати, якщо у вас низький дохід.

Прийомні класи в муніципалітеті Орхус

У муніципалітеті Орхус створено прийомні класи, які є шкільною пропозицією для новоприбулих дітей-переселенців, які ще не знають данської мови, для участі у звичайних класах з данськими дітьми. Навчання ведеться, наскільки це можливо, данською мовою, і відсутнє викладання рідною мовою. Дитину пропонують перевести у звичайний шкільний клас, коли буде визнано, що данська мова дитини є достатньою для того, щоб брати участь у навчанні нарівні з данськими дітьми.

Якщо ваша дитина бере участь у віртуальному шкільному навчанні з України, це не повинно перешкоджати вашій дитині брати участь у данському шкільному навчанні. Якщо у вас виникли питання щодо прийомних класів, ви можете звернутися до:

Центр компетенції з данської як другої мови

Læssøesgade 24, 8000 Aarhus C

Тел. 87 13 61 51

Електронна пошта: competencecenter@mbu.aarhus.dk

Дізнайтеся більше про догляд за дітьми, пропозиції школи та гуртків муніципалітету Орхус на сайті www.aarhus.dk/borger/pasning-skole-og-uddannelse/

Дозвілля

Якщо ваші діти хочуть почати активно проводити дозвілля, ви можете отримати допомогу у пошуку хороших секцій з різних видів спорту чи гуртків з ментором спілки (Foreningsmentor). Ментори допомагають знайти секції, зареєструватися та спілкуватися з тренерами чи іншими відповідальними людьми. Дивіться більше на www.foreningsmentor.dk

Ментор спілки також може допомогти вам подати заявку на Картку дозвілля (Fritidspas), яка є субсидією в розмірі 1000 данських крон на рік для дозвілля.

Здоров'я та люди похилого віку

Коли ви реєструєтесь в муніципалітеті Орхусу, вам призначають лікаря загальної практики, до якого ви повинні звертатися щодо симптомів хвороби та з метою можливого направлення на подальше обстеження в госпіталь або до спеціаліста. Похід до лікаря є безкоштовним. Ви також маєте право на безкоштовне лікування в госпіталах країни. Ви маєте право змінити лікаря, але ця послуга коштує 215 данських крон.

Під час консультації з лікарем або в госпіталі, лікар повинен визначити, чи потрібен перекладач. У цьому випадку лікар повинен запросити перекладача. Дана послуга є безкоштовною протягом перших 3 років вашого перебування в Данії. Важливо, щоб ви повідомили лікаря, що вам потрібен перекладач, коли записуєтесь на прийом.

На веб-сайті www.sundhed.dk ви можете знайти всі свої медичні записи та інформацію про здоров'я, зареєстровану в Данії, а також ви можете дізнатися місце та час очікування лікарів-спеціалістів, якщо вас туди направили.

Якщо ви або ваші діти захворіли в неробочий час вашого сімейного лікаря, ви повинні зв'язатися з черговим лікарем (Lægevagten) за номером 70 11 31 31. Перш ніж з'явитися на зустріч до чергового лікаря, ви повинні спочатку йому зателефонувати. Телефонуйте за номером 112 лише у разі надзвичайної ситуації або хвороби, яка загрожує життю.

У Данії відвідування стоматолога є платним. Якщо ви відчуваєте сильний гострий біль, ви можете пройти лікування та отримати субсидію для покриття деяких витрат після подачі заявки «Про допомогу в особливих випадках» до Відділу виплати допомоги муніципалітету Орхус. Дивись розділ «Фінанси та соціальні послуги». Ви повинні заповнити ряд документів про ваші фінансові обставини, перш ніж муніципалітет зможе прийняти рішення щодо можливості надання допомоги.

Якщо вам потрібне більш комплексне лікування зубів, ви повинні отримати орієнтовну вартість від стоматолога. Якщо загальна вартість лікування перевищує 10 000 данських крон, лікування має бути попередньо схвалено муніципалітетом. Існує оплата за власний рахунок в розмірі 600 данських крон, для якої ви також можете подати заявку на отримання субсидії на лікування, якщо ви не в змозі оплатити вартість.

Ви також можете подати заявку на субсидію для високих витрат на ліки.

На сайті www.aarhus.dk/borger/sundhed-og-sygdom ви можете знайти інформацію з низки тем, пов'язаних зі здоров'ям і хворобою.

Люди похилого віку

Як новоприбулий переселенець ви не маєте права на отримання пенсії за віком у Данії. Якщо ви досягли пенсійного віку в Данії (67 років у 2022 році), натомість ви матимете право на допомогу на утримання. Вам запропонують взяти участь у вивченні данської мови та отримати допомогу в пошуку роботи. Однак вимоги щодо вивчення мови або присутність на ринку праці не є обов'язковими.

Ви повинні продовжувати виконувати обов'язок про надання інформації, який означає, що ви зобов'язані повідомляти про зміни в вашому доході, які дозволяють вам забезпечувати себе. Щоб дізнатися більше про вашу конкретну ситуацію, зверніться до свого Відділу виплати допомоги.

Якщо ви хочете дізнатися більше про пропозиції та можливості для літніх громадян у муніципалітеті Орхусу, ви можете зв'язатися з лінією охорони здоров'я та догляду (Sundhed- og Omsorgslinjen) за телефоном 87 13 16 00 у будні з 08:00 до 15:00. Медичний персонал готовий надати інформацію щодо догляду вдома, допоміжних засобів, волонтерських організацій, будинків престарілих, догляду за літніми особами та багато іншого

Громадський та особистий транспорт

Якщо ви приїхали до Данії на власному автомобілі, ви повинні зареєструвати автомобіль у Данії та сплатити данський реєстраційний податок. Однак ви можете протягом 30 днів подати заявку на дозвіл керувати автомобілем з українськими номерами, протягом шести місяців перебування в Данії. Ви можете зробити це на www.skat.dk у розділі «Мотор» ("Motor").

Якщо вашу заявку схвалено, ви можете керувати автомобілем з українськими номерами до шестимісячного перебування в Данії. До закінчення шестимісячного терміну, ви повинні повідомити про бажання імпортувати автомобіль на веб-сайті www.skat.dk/motor-udland. Ви виконуєте процедуру на основі нижченаведених пунктів:

1. Автомобіль потребує розширеного техогляду, де необхідно мати українське свідоцтво про реєстрацію - на сайті www.fstyr.dk ви можете знайти найближчу до вас майстерню техогляду.
2. Передайте копію свідоцтва про реєстрацію до Відділу обслуговування транспортних засобів в Орхусі (Motorekspedition Aarhus) за адресою Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg: понеділок з 09:00 до 16:00 або вівторок-п'ятниця з 09:00 до 14:00. Тут ви можете отримати дозвіл на реєстрацію автомобіля.
3. Увійдіть до Реєстру транспортних засобів (Motorregistret) на www.motorregister.skat.dk і подайте запит на оцінку в меню «Реєстраційний збір» (Registreringafgift), а потім надішліть копію свого українського свідоцтва про реєстрацію на електронну адресу motorekspedition@motorst.dk.
4. Сплатіть розрахований реєстраційний внесок
5. Принесіть квитанцію про сплачений реєстраційний податок до Відділу обслуговування транспортних засобів в Орхусі (Motorekspedition Aarhus), зареєструйте автомобіль та придбайте данські номерні знаки. Ви також повинні мати з собою посвідчення особи з фотографією та інформацію про страхування

Ви можете подати заявку на сплату реєстраційного внеску поквартально, якщо плануєте повернутися в Україну. Ви можете прочитати більше на www.skat.dk у розділі «Іноземні автомобілі»

Зверніть увагу, що в Данії страхування відповідальності на свій транспортний засіб вимагається законом. Його можна придбати в будь-якій данській страховій компанії.

У липні 2022 року Європейський Союз (ЄС) вирішив, що ви можете керувати автомобілем у межах ЄС з українськими водійськими правами, доки ви перебуваєте під тимчасовим захистом через ситуацію в Україні. У Данії це діє, якщо у вас є дозвіл на проживання відповідно до Спеціального закону (Særloven) про переміщених осіб з України.

Громадський транспорт

Весь громадський транспорт Данії потребує придбання квитка. Якщо ви їдете в громадському транспорті без дійсного квитка, з вас можуть стягнути штраф в розмірі 1000 данських крон.

Якщо ви берете участь у програмі від Центру зайнятості (Jobcentret) і живете більше, ніж за 2 кілометри від місця програми, ви можете отримати допомогу для оплати вартості проїзду громадським транспортом між вашим домом і місцем програми. Це може бути, наприклад, вивчення данської мови або стажування в компанії.

Зверніться до свого консультанта з питань працевлаштування, щоб отримати фінансову підтримку для громадського транспорту.

В Орхусі купити квитки на громадський транспорт можна кількома способами:

- На сайті www.midttrafik.dk
- У додатку Midttrafik
- Проїздна картка (Rejsekort) – дивіться більше на www.rejsekort.dk

Щоб отримати додаткову інформацію про можливості щодо різних видів квитків, розкладу руху тощо, ви можете звернутися до:

Центр обслуговування клієнтів Мідтрафік (Midttrafik)

Автобусна станція Орхус

Fredensgade 45, 8000 Aarhus C

Телефон 70 210 230

Понеділок, середа та п'ятниця з 8:00 до 16:00

Вівторок і четвер з 8:00 до 18:00

Продаж та персональне обслуговування

Понеділок, середа та п'ятниця з 10:00 до 14:00

Вівторок і четвер з 10:00 до 18:00

Перебування та від'їзд

Якщо ви хочете покинути Данію у зв'язку з відпусткою або назавжди, ви зобов'язані дотримуватися наведених нижче правил:

Ви завжди повинні домовитися про від'їзд зі своїм консультантом з питань працевлаштування. Якщо ви не можете зв'язатися з консультантом, ви можете зателефонувати до чергового за телефоном 41 85 84 17: понеділок - п'ятниця з 12:30 до 14:30.

Якщо ви хочете виїхати за межі країни більше ніж на 4 тижні, ви повинні:

- виїхати з місця проживання
- звільнити та прибрати дім
- передати ключ черговому або за адресою: Spanien 19, 8000 Aarhus C

Вам запропонують нове місце проживання, коли ви повернетесь і матимете дійсний дозвіл на проживання.

Якщо ви хочете виїхати за межі країни менш ніж на 4 тижні, ви повинні:

- погодити зі своїм консультантом з питань працевлаштування, як ви будете платити орендну плату під час вашої відсутності. Ви втратите житло, якщо не буде домовленості про сплату орендної плати

Якщо ви поїдете без узгодження з консультантом, ви ризикуєте, що ми звільнимо ваш будинок, оскільки ми не знаємо, чи повернетесь ви. Інші переселенці зможуть скористатися житлом.

Ви повинні знати, що ваші соціальні виплати припиняються в день, коли ви залишаєте Данію. Це означає, що ви повинні знову подавати заявку на отримання допомоги, як тільки ви повернетесь, якщо ви не можете себе забезпечувати.

Ви можете бути відсутнім в країні максимум шість місяців, після чого ви втратите свій дозвіл на проживання в Данії, якщо на вашу відсутність немає поважної причини. Дивіться більше на веб-сайті Імміграційної служби (Udlændingestyrelsen) www.nyidanmark.dk

Якщо ви не повідомили про перебування за кордоном і отримували допомогу всупереч правилам, муніципалітет вимагатиме повернення допомоги. Ваша допомога також буде скорочена на третину протягом 20 тижнів.

Якщо у вас є дітяки ходять до школи або дитячого садку, ви повинні:

- Повідомити школу про те, що ви їдете у відпустку чи назавжди покидаєте країну.
- Повідомити дитячий садок про те, що дитина на канікулах. Ви повинні продовжувати платити за місце в дитячому садку, поки ви не в Данії, якщо ви бажаєте зберегти місце.
- Якщо ви фінансово повністю або частково звільнені від оплати за місце, це також розповсюджується на періоди відсутності
- Якщо ви виїжджаєте назавжди, ви повинні виписати дитину з дитячого садка.

Виписка з денного догляду має бути зроблена попередньо за 2 місяці за допомогою цифрового розподілення місць (pladsanvisning) на сайті www.dinplads.dk. Ви можете прочитати більше про виписку на сайті www.aarhus.dk/udmeldelse

Якщо ви не випишете дитину з дитячого садка відповідно до правил, з вас буде стягнуто повну оплату послуг денного догляду за дитиною, якщо ви повернетесь, оскільки ваша фінансова субсидія на безкоштовне місце буде припинена, коли ви покинете Данію. Це означатиме, що ви маєте борг перед державою, коли повернетесь до Данії.

Допомога та поради

У Данії та в Орхусі є багато різних пропозицій допомоги на різних етапах життя. Багато з цих пропозицій здійснюються волонтерськими організаціями. В Орхусі діє Українська волонтерська спілка «Ластівка Орхус», яка може допомогти з багатьма вашими запитаннями українською мовою.

Волонтери Повсякденної допомоги в Данській організації у справах переселенців (Hverdagshjælpen i Dansk Flytningehjælp) можуть допомогти з багатьма речами щодо нового життя в Орхусі та в Данії. Ви можете знайти час, місце та щоденну допомогу на цьому веб-сайті:

www.frivilligbasen.drc.ngo/aktivitet/hverdagsraadgivning-frivilligcenter-aarhus

На сайті www.socialkompasset.dk ви можете знайти інформацію про різноманітні пропозиції в муніципалітеті Орхус. Там знаходиться ціла сторінка пропозицій, орієнтованих на українців.

Корисні посилання

Робота

- www.jobguideukraine.dk
- www.jobnet.dk
- www.jobindex.dk

Органи влади

- www.borger.dk
- www.skat.dk
- www.nyidanmark.dk
- www.international.aarhus.dk
- www.kriseinformation.dk
- www.sundhed.dk

Транспорт

- www.midttrafik.dk
- www.rejseplanen.dk
- www.rejsekort.dk

Допомога, поради та волонтерство

- www.socialkompasset.dk
- www.ukrainian-in-denmark.dk
- www.foreningportalen.aarhuskommune.dk

Інше:

- www.mitid.dk
- www.ug.dk (навчальний посібник)

Контрольний список

Отримання

- Зареєстрована адреса у Державному реєстрі (CPR-adresse)
- Створено NemID у Відділі з обслуговування громадян (Borgerservice)
- Створено E-boks у Відділі з обслуговування громадян (Borgerservice)
- Конвертовано NemID на MitID
- Отримана жовта картка медичного страхування
- Отримана або забрана картка дозволу на проживання за адресою: Værkmestergade 15B, 8000 Aarhus C

Робота, фінанси та податки

- Оформлені та подані документи до банку для відкриття банківського рахунку
- Створена податкова картка в податковій службі (Skat), якщо я влаштувався/лася на роботу
- Був/ла на першій співбесіді з своїм консультантом з питань працевлаштування (Jobkonsulent) в Центрі зайнятості (Jobcentret)
- Створено резюме (CV) на www.Jobnet.dk
- Шукав/ла свою першу роботу в Данії
- Зареєструвався/лася для вивчення данської мови

Сім'я

- Діти зареєстровані для догляду/школи
- Подано заявку на безкоштовне місце догляду за дітьми
- Досліджено варіанти організації дозвілля для сім'ї
- Подано заявку на отримання Картки дозвілля (Fritidspas) в муніципалітеті

Транспорт

- Замовлена проїзна картка та/або завантажений додаток Midttrafik (Мідтрафік)
- Автомобіль зареєстрований на данських номерах і сплачений реєстраційний збір
- Заявка на отримання допомоги на оплату вартості проїзду для відвідування мовної школи або стажування в компанії

Повернення

- Повідомив/ла свого консультанта з питань працевлаштування про мій від'їзд із Данії, незалежно від тривалості
- Домовтеся з консультантом про ваше місце проживання під час вашої відсутності
- Виписав/ла моїх дітей з дитячого садка/школи, якщо я не сподіваюся повернутися до Данії
- Замовив/ла дозвіл на проживання для дітей при виїзді

AARHUS
KOMMUNE